

Dubbelzinnig,

Hebt u er weleens bij stilgestaan dat de betekenis van door u gebruikte begrippen niet voor al uw collega's hetzelfde is? In het dagelijks leven moeten we vaak lachen om spraakverwarring, maar in de zorg kan spraak- of begripsverwarring tot ernstige situaties leiden. Een HALS-dilemma, en dat deel ik graag met u.

'Ergens een halszaak van maken'

Daar zit ik dan achter mijn bureau bij Nictiz, het expertisecentrum e-health. Als huisarts in spe beseft ik dat het belangrijk is dat wij op de hoogte zijn van de mogelijkheden binnen de zorg. Ook al neemt de complexiteit van de zorg alleen maar toe, wij blijven streven naar perfectie, zonder de basis van de geneeskunst uit het oog te verliezen. Dat wil zeggen: goede zorg voor de patiënt, niet te veel tijd kwijt zijn aan (nodeloos) administratief werk en handige tools om gedegen onderzoek mogelijk te maken. Zo blijft de zorg zich alsmaar verbeteren. Wie weet werken u en ik over een paar jaar samen in een team met digitale beslissingsondersteuning voor optimale zorg op maat voor de individuele patiënt.

Voordat het zover is, moeten we ons realiseren wat de valkuilen zijn. Want als u en ik niet op één lijn zitten, kunnen verschillen in interpretaties van een begrip of term tot ernstige fouten leiden. Aan de hand van een voorbeeld illustreer ik graag hoe iedereen onbewust een begrip anders leest of interpreteert. Dit kan tot spraakverwarringen leiden. Immers, iedereen is van zijn eigen definitie overtuigd. Mocht u twijfelen aan dit laatste: leg onderstaande vragen ook maar eens voor aan uw partner. Wie weet krijgt u een verrassend antwoord.

Ook ik nam de proef op de som en stelde patiënten en zorgverleners de volgende vragen: waar stopt volgens u de hals en begint de nek? Zijn het synoniemen of gaat het om een ander lichaamsdeel? Met welk(e) antwoord(en) bent u het eens?

u of ik?

LIDWIEN BOONS
HUISARTS-IN-OPLEIDING

lidwienboons@hotmail.com

'Een taal is dynamisch en de dokter eigenwijs'

De meeste mensen waren zeer overtuigd van de juistheid van hun antwoorden, maar tot onze verbazing liepen de gegeven antwoorden enorm uiteen. In sommige situaties geeft ook de context van een begrip geen uitsluitsel over ambiguïteit.

Dit voorbeeld over de nek/hals is niet uniek. Er zijn talloze voorbeelden te noemen waarbij zorgverleners onbewust niet eenduidig zijn en begripsverwarring op de loer ligt. En juist omdat het onbewust gebeurt, baart het mij zorgen.

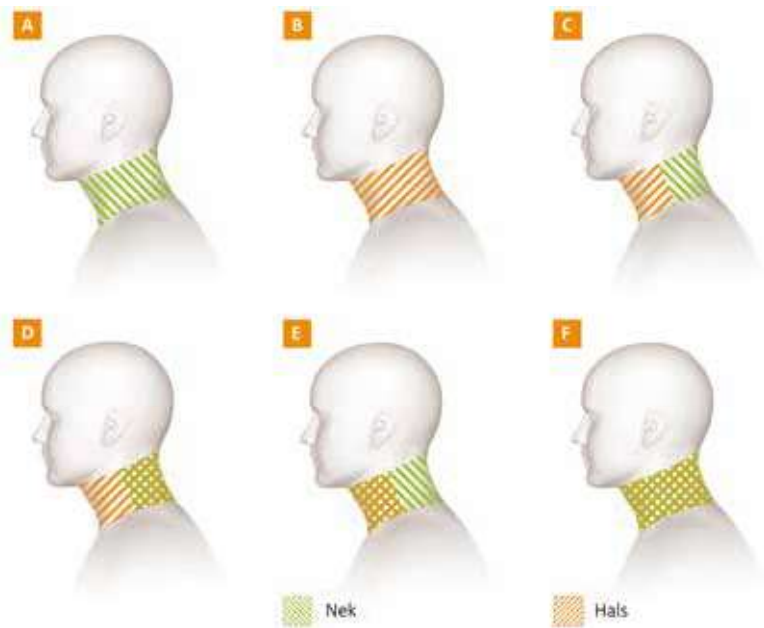
Droomt u met mij mee: stelt u zich nu eens de ideale wereld voor waarin de zorgprofessional de medische informatie van zijn/haar patiënten zo in de computer vastlegt dat collega's het op dezelfde manier interpreteren. Hoe kunnen we dit mogelijk maken?

De essentie is: de juiste terminologie gebruiken en duidelijk communiceren over die terminologie. Vervolgens kunnen artsen in hun eigen jargon diagnoses en behandelingen blijven invoeren, waarna de terminologie de rest doet. Door de koppeling van de ingevoerde begrippen met een onderliggend terminologiestelsel ontstaat een cluster van synoniemen en relaties die dit begrip eenduidig definiëren. Elke term heeft een unieke code, zodat ook computers het kunnen begrijpen. En uit de term kunnen andere registraties worden afgeleid.

Op deze manier ontstaat de mogelijkheid om snel door de administratie heen te werken, waarbij de eenmalig vastgelegde informatie meervoudig kan worden gebruikt. Zowel voor de directe patiëntenzorg als voor onderzoek of beslissingsondersteuning in de praktijk. Het resultaat is meer tijd voor de patiënt en minder begripsverwarring of dubbelzinnigheden tussen zorgverleners. Betere gezondheid door betere informatie.

'Heb ik mij te veel op mijn hals gehaald?'

Als dokter weet je dat er te weinig tijd is om stil te staan bij de eindeloze mogelijkheden om een klacht vast te leggen. Ruis, onnauwkeurigheid en halsstarrigheid liggen op de loer. Misschien haal ik mij te veel op de hals wanneer ik voor dit dilemma één sluitend antwoord zoek. Voor bewustwording en consensus is communicatie echter noodzakelijk. Daarom doe ik graag een oproep aan u: keer de digitale administratie niet de rug toe en kijk deze niet met de nek aan! Of zoals een patiënt (zeven jaar) mij ooit zei: 'Nee, dokter het eten is niet te heet, het is te pittig' – en zo is het. ■

Legenda:

- De nek wordt aan de bovenzijde begrensd door de kaakrand, loopt door naar achteren naar de bovenste wervels en de wervelkolom. De onderzijde van de nek wordt vanaf de zevende nekzwervel begrensd en loopt via de sleutelbeenderen door naar voren.
- De hals wordt aan de bovenzijde begrensd door de kaakrand, loopt door naar achteren naar de bovenste wervels van de wervelkolom. De onderzijde van de hals wordt vanaf de zevende nekzwervel begrensd en loopt via de sleutelbeenderen door naar voren.
- De hals en de nek worden door een verticale lijn ter hoogte van de oorlel van elkaar gescheiden. Hierbij bevindt de hals zich aan de voorzijde en de nek zich aan de achterzijde.
- De achterzijde van de hals is de nek.
- De voorzijde van de nek is de hals.
- Er is geen verschil tussen nek en hals.